

1- AVRUPA'DA SENDİKAL DURUM

*Konu bu rapor Dik / Cümme İş Konfederasyonu
18 tarafında yurt dışındaki Dik'li Sendika
kucukluk soruldu*

Sendikal hareket kökenleri, tarihi ve her ülkenin endüstriyel gelişim durumuna göre ülkeden ülkeye önemli değişiklikler göstermektedir.

Reformist eğilimli sendikalar sayısal olarak daha çokturlar, ama çeşitli ülkelerde, sınıf sendikacılığına duyulan sempati hiçte küçümsemez. Reformist eğilimli örgütl erin tavırları çoğu kez sınıf sendikalarının ve işçilerin etkisiyle etkilenmekte ve şekillenmektedir.

Bunalımın derinleşmesi ve Avrupa'da bütünleşmenin gelişmesi Avrupa sendikal hareketinin gelişmesine katkıda bulundular.

Bunalımın ilk yıllarında durumun korunması için savaşı, istemlerini azaltan, iyi günlerin geleceğini bekleyen sendikal örgüt çoktu. yalnız bir düşünceyle kabul ettikleri fedakârlıkların yeni bir gelişme döneminin gelmesine yardımcı olacağını ve böylece gelişimin ürünlerinden pay almanın daha kolay olacağını düşünüyordular.

Son on yıl bu görüşün yanlışlığını ortaya çıkarttı. Öyleki sınıf sendikacılığından uzak Alman ve Belçika sendikal yöneticileri bile "Çalışanların en temel gereksinimlerine bile cevap veremeyen bir toplum değiştirilmeyi hak etmiştir." diyebildiler.

Ancak bundan ders çıkarıp işçileri bunalımın zararlarını sınırlayacak yığın eylemlerine çağıracaklarına, bir değişim için eyleme gireceklerine kendi reformist anlayışlarına sarılıyorlar.

Önerileri çoğunlukla karşılaşılan zorlukların çözümü için anti-kapitalist etkili çözümler getirmeyen anlaşmalar oluyor. Bunlar da bunalımdan çıkış için gerçekçi şeyler getirmiyor.

2- AVRUPA SENDİKAL HAREKETİ

Avrupa sendikal hareketi dünyanın en eskilerinden biridir, 18. yüzyılda makineleşme ve sanâyileşmeyle beraber doğdu.

Dünya çapında sendikal örgütlenmelerin yaratılmasının kökeninde o vardır ve bunların isteklerini o oluşturmuştur.

Gelişim sürecinde, 1. dünya savaşından sonra Avrupa sendikal hareketi içinde değişik doktriner akımlar karşı karşıya geldiler. Çoğunluk anti-Komünist ve anti-Sovyetiktir.

Sınıf işbirliğine yatkın olarak bu hareket İngiliz (T.U.C.)'lere , İskandinav ve Belçika sendikalarına dayanır.

Değişik sendikacılık anlayışları kendilerine uygun düşen politik partilerle; İşçi partileri, sosyal demokratlar sıkı ilişkiler içindedirler.

Ama küçük b r azınlık devrimci karakterde sınıf sendikacılığı anlayışından yanadır. Bu azınlık yeniden birleşen C.G.T.'nin içindedir.

Bu farklı eğilimler yalnızca çok kısa bir süre (1945'ten 1949'a kadar) D.S.F.'nin şahsı altında birlikte oldular.

Marşal planına karşı alınacak tavır konusunda kopmayı ve ayrılmayı getirdi.

Gerçekten de D.S.F. içinde bir arada bulunan iki büyük akım ; sınıf sendikacılığı ve sınıf işbirliği sendikacılığı Marşal planının doğasını, anlamını ve sonuçlarını birbirinin tam zıddı bir şekilde tahlil ediyorlardı.

Bu andan itibaren sınıf işbirliği sendikacılığı uluslararası hür sendikalar konfederasyonu aracılığıyla Avrupa üzerine oynayacaktır. Buna karşılık Avrupa'lı örgütlerde "Hür" denilen sendikaları kendi çıkarları için bir araya getirmeye çabalayacaklardır.

Avrupa ortak pazarının kurulması ayrılıkları derinleştirdi. Reformist sendikacılık buna taraftardır ve hatta denilebilirki büyük sermaye yalnızca politik, ekonomik, coğrafi boyutlarla yetinemezdi. Ona bir de sendikal boyut gerekliydi.

Bu noktadan hareketle 1969'da U.H.S.K.'na bağlı Avrupa hür sendikalar konfederasyonu kuruldu. Bu kuruluş ortak pazar üyesi 6 ülkemin " hür " sendikal örgütlerini bağrında topluyordu. Bu partizan, birliğekarşı D.S.F.'nin eylem birliğine ilişkin tüm önerilerini reddeden bir sendikacılıktır.

Ama işçiler nezdinde ; katılanların eşit hakla katılacağı ve isterse bağlı olduğu uluslararası kuruluşla bağlarını koruyacağı bir özerk Avrupa sendikal örgütü kurulması istemi ortaya çıkıyor.

Bu D.S.F.'nin önerisidir. C.G.T. ve C.G.II tarafından desteklenmektedir.

C.F.D.T. ve C.M.T.'nin Avrupa kanadı da bu doğrultuda eğilim göstermektedir.

C. E. S. 'İN DOĞUŞU

Bu durum 1974'de eski C.E.S.L.'den kaynaklanan CES'in doğuşunu getirdi. Daha başından C.E.S. Ortak pazar üyesi olsun yada olmasın U.H. S.K.'nin üyesi Avrupalı sendikaları bünyesine aldı. Avrupa'lı sosyalist ülkelerin sendikaları dışlandı.

Böylece 17 Avrupa ülkesi bir araya getirildi. C.E.S. daha sonra C.M.T. üyesi Avrupa'lı sendikaların üyelik başvurularını ele aldı. Daha sonra ; D.S.F.'den ayrılan C.G.I.L kabul edildi. Böylece 1979 yılında C.E.S. 18 ülkeden 36 milyon üyesi olan 31 sendikal örgütten oluşuyordu.

Fransa'da C.G.T., Portekiz'de C.G.T., İspanya'da işçi komisyonları gibi sınıf savaşımı örgütleri D.S.F.'na üye yada sempatican oldukları gerekçesiyle fakat esas olarak devrimci konumlarından ötürü anti-Komünizm temelinde üyeliğe alınmıyorlar.

C.E.S.'in sendikal güçleri

Gücünden ötürü Avrupa'daki en önemli reformist sendikacılık akımı örneği Alman sendikacılığıdır. 7.400.000 üyesi vardır. Çok önemli mali kaynaklara sahiptir. Örneğin F. Almanya'nın 4 büyük bankasını ve en büyük inşaat şirketini kontrol etmektedir. Ortaklaşa yönetim temel önevidir. " Sosyal barış " temelinden hareket eder.

D.G.B.'ye sosyal-Demokrat parti arasında organik bağlar yoksada ; D.G.B. yöneticilerinin çoğu S.P.D. üyesidir. Ve tersinden de S.P.D. milletvekillerinin hemen hepsi D.G.B.'ye kayıtlıdır.

D.G.B., şu anda CES içinde F.O.'yla birlikte en birliğe karşı sendika durumundadır.

İngiliz işçi sendikaları konfederasyonu da A.S.K.'da ağırlığı olan kuruluşlardan biridir. 12 Milyon üyesi vardır. İşçi partisinin politikasına sıkıca bağlıdır. Zaten bu palitika da sendikaların politikasından başka bir şey değildir. Çünkü sendika üyesi olmak parti üyesi olmayı getirmektedir.

Bu bağ sendikaların işçi partisi iktidardayken ücretlerin mütevazini artışını kabul eden bir sosyal anlaşma imzalamalarını açıklamaktadır.

Ama bugün İngiliz Konfederasyonu atelye delegeleri tarafından canlandırılan tabanın etkisiyle bu sosyal anlaşmayı reddetmiştir.

T.U.C. İngiliz konfederasyonunun İngiltere'nin Ortak pazardan çekilmesine taraftardır ve Belçika'lı F.G.T.B. ile birlikte Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun tüm Avrupa'lı sendikalara açık olmasını savunmaktadır.

Son olarak ta A.S.K. içinde birlikten yana yapısıyla ve 8.500.000 üyesiyle İtalyan akımı vardır.

Ama 1978'den beri reformist doğrultuda değişimler vardır. "Sertliğe evet", primlerin düşmesi, grev kararlarının sendikaların denetiminden çıkması. Bu da üç temel örgütün yakınlaşmasını baltalıyor.

F.O. ve C.F.D.T. tarafından temsil edilen Fransız sendikacılığı ise Avrupa Sendikalar Konfederasyonunda azınlıktır.

Görüldüğü gibi Avrupa sendikal hareketi kuruluşu uluslararası büyük sermaye tarafından desteklenen ortak pazarı savunan tüm sendikal hareketleri temsil etmektedir.

(İtalyan C.G.I.L. bir tarafa bırakılırsa) Fransız C.G.T., Portekiz C.G.T., İspanyol işçi komisyonları (ki bunlar İspanya'nın Ortak pazara girmesinden yanadır.) D.S.F. üyesi olan Kıbrıs PEO sınıf sendikaları dışlanıyorlar.

Esas olan durumun korunmasına ve "sertliğe" karşı olan sendikalardır. Temel ayırım çizgisi de buradadır. Bilindiği gibi reformist sendikal hareket kapitalist toplumun yapılarının değişmesine taraftar değildir. Onlar ülkeden ülkeye değişiklik gösteren reformlardan yanadırlar.

Bu düşünceden hareketle, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nu oluşturan çeşitli örgütler birleşik bir Avrupa'nın kurulmasını kendi zorluklarını ve ulusal sorunlarını aşmada bir araç gibi gördüler.

Kendi ülkelerinde sonuç alıcı bir sınıf savaşımı sürdürmeyi reddeden, kendilerinin ulusal çapta savaşım ile elde edemediği sosyal yaptırımları, Avrupa'nın birleşmesiyle hükümetlerine dayatabileceklerini düşünüyorlardı.

Bu nedenle D.G.B., F.O., Danimarka sendikaları vs. Ulusal yapılanmaların uygun olmadığı fikrini savunuyorlar. Bu strateji, patronların merkezileşip güçlenmesi gerekçesiyle, uluslararası çapta görüşme ve anlaşmalar yapma, çok uluslu şirketlerin kendileriyle anlaşmalar yapma biçiminde gerçekleşecektir. Böylece ulusal sorumluluklardan kurtulmuş olacaklardır.

Bu düşünce tarzı ulusal örgütlerin Avrupa parlamentosuna verdikleri büyük önemin, Birleşik bir Avrupa ve parlamentosunun daha çok karar yetkisiyle donatılması için sürdürdükleri savaşımın nedenini açıklamaktadır.

Burada milletvekilleri çıkarıp sosyal planda kendisini yasallaştırmak amacıyla işçi partisini kuran İngiliz TUC'lerin anlayışını buluyoruz.

Unutmadan eklemek gerekir ki Avrupa Sendikalar Konfederasyonu 1973' te bunalımın sertleşmeye başladığı sırada kuruldu. Açıktır ki, bunalımı tahlil ederken bu örgütlerin hepsi aynı mantığı sürdürdü ve kapitalizmin ulusal sorumluluklarını bir kenara bıraktılar.

Bu nedenle daha başından bu örgütler " bunalımı aşmak için hiç bir ulusal çözüm yoktur." fikrine sarıldılar.

Her şey Avrupa düzeyine gönderildi ama yine de sınırlı davrandılar. Çünkü bunalım dünya çapındaydı.

Böylece Brüksel'de kararlaştırılan tüm endüstriyel yenileme planları Avrupa'nında içinde olduğu Uluslararası yarışma adına gerekli görülerek benimsendi.

Bu anlayış elbette ki Avrupa sendikalar konfederasyonu'nun istemlerine de çansımaktadır.

İşsizlik önde gelen meşgaleleri olarak görülmektedir. Ancak bu sorun da Avrupa'nın bütünü açısından ele alınmaktadır.

35 saatlik çalışma haftası istemi terkedilmiştir. İstem şöyle şekillendirilmiştir. " Boştaki işlerin daha iyi dağılımını sağlamak için, kişisel iş süresinin indirimi yoluyla işin dağılımı "

Bu bunalımı kader kabul ederek iş süresinin ücret kaybıyla beraber kabullenilmesi demektir. Daha da kötüsü Hollanda'da olduğu gibi sendikaların bu öneriyi yapması, (İspanya, İtalya, F. Almanya)'da yatırımların yapılabilmesi adına satın alma gücünün düşmesini kabullenmek demektir.

Böyle bir tutum Avrupa'nın birçok ülkesinde iktidarda olan sosyal demokratların ki bunların bu sendikalarla olan sıkı bağlarını görmüştük. Çeşitli biçimlerde kemerleri sıkma önerileri getirmelerine olanak tanımaktadır.

Ama yine de Avrupa sendikal hareketi tam bir bütünlük göstermemektedir.

Bu durum A.S.K.'nun NİSAN 1982'deki kongresinde net bir şekilde açığa çıkmıştır. Tüm delegeler ortak eylemler üzerinde anlaşamadıklarını ve Avrupa düzeyinde tartışma girişimlerinin başarısızlığa uğradığını saptadılar. Bu saptama birbiriyle çatışan iki eğilimi ortaya koydu.

D.G.B. tarafından savunulan birinci eğilim ortak pazarın politik bütünleşmesinde ısrar edilerek ona daha fazla iktidar verilmesi böylelikle de Avrupalı işçilere ulusal çerçeveyi aşan bir eylem aracı kazandırılması.

İtalyan sendikaları tarafından desteklenen ikinci eylem ise işçilerin geleceğinin ulusal çapta belirleneceğini ve Avrupa sendikal eyleminin

bunun doğan ve ulusal eylemler için vazgeçilmez bir uzantısı olarak görülmesi gerektiğini savunmaktadır.

Olaylar bu ikinci eğilimi doğrulamakta ve çeşitli ülkelerde gelişmektedir.

Gerçekten de ağırlaşarak süren bunalım kapitalist çelişkileri emek-sermaye çelişkilerini derinleştiriyor.

Bunun üstüne bir de tekellerin hizmetindeki ortak pazarın kendisini oluşturan devletler açısından ürkütücü önlemleri biniyor.

İşsizliğin hızla artması, kemer sıkma önlemlerinin güçlendirilmesi, işçilerin sert çıkışlarına ve ulusal çözümler aramalarına neden oluyor. Yine aynı nedenler korumacılığa karşı savaşımın yükselmesini getiriyor.

Belçika'da işçiler sendikaları F.G.T.B. ve C.S.C.'yi Avrupa yönelimlerine sahip hükümetlerinin bu politikasına birlikte eylem yürütmeye zorladılar. Özellikle F.G.T.B. demir çelik alanında Davignon projelerine karşı eyleme geçti. Bu eylem ulusal ekonomik gelişme temelindedir, ve Avrupa çapında çözümlere yüz vermemektedir. İngiliz T.U.C. ise daha ileri gidiyor ve net bir şekilde ortak pazardan çıkılmasını istiyor. Ekonomik programı da tamamen ulusaldır. Hükümet politikasına karşı bir halk yürüyüşü yapma fikri gelişiyor. Çeşitli meslek dallarında bununla ilgili eylemler sürüyor.

İtalya'da Ortak Pazar tarafından dayatılan önlemler işçilerin kararlı muhalefetiyle karşılaşılıyor. Federal Almanya'da bile yeni sendikal istemler ortaya çıkıyor. D.G.B.'nin " alternetif ekonomik politika komisyonu" iç talebin artması için bir ücret artışı ve iş saatlerinde önemli bir azalma istiyor. Metal işçilerinin güçlü grevi bunun parlak bir gösterisi oldu.

Danimarka'da hükümet programı sendikaların olumsuz tepkilerine ve çok ender görülen boyutta grevlere neden oldu.

Buna karşılık İsveç'te sendikalar sosyal-demokrat hükümetin gelir indirimi önerisini kabul ediyor, iç tüketimin artmasını reddediyor, iş süresi ve emeklilik yaşının (şu anda 65 yaş) düşmesinin işsizliğe karşı bir silah olmasını reddediyorlar.

Hollanda'da sendikalar alım gücünün %6-7 düşmesini kabul ettiler ve gençlere iş sahası açılması için ücret kaybıyla birlikte iş saatinin azalmasını öneriyorlar.

Genel olarak hayatın gerçeği ve işçilerin zorlamasıyla reformist işçi merkezleri eylem ve programlarında ulusal sorunlar dönme zorunda kalıyorlar. Bu da işçilerin daha da aktifleşmesine yol açıyor.

Avrupa'da sınıf sendikacılığının sayı olarak azınlıkta olduğu bir gerçekse de çeşitli komşu ülkelerde geniş bir sempati ve yankı duyduğu da bir gerçektir. A.S.K.'nin başarısızlığı, reformcu politikaların kötü

sonuçları işçilerde sınıf sendikalarının nasıl davrandığını inceleme arzusunu artırıyor.

ç Sınıf sendikacılığı da Avrupa çapında farklılıklar gösteriyor. İtalyan C.G.I.L.'in şu anda bloke olan birlik anlayışının gelişimini gördük. Organik birliğe doğru ilerleyiş zor oluyor., bu durum sendikaların politik partiler karşısında özerkliği olmamasından kaynaklanıyor. C.G.I.L. bu görüşünü ilerletmek için 1978'den bu yana eşel mobilin uygulamasında ve grev hakkını kendi kendine sınırlamada kaygılandırıcı gerilemeler gösterdi.

CFDT ile olan bağları CGT'ye göre çok gelişmiştir. İşçi komisyonları ise (İspanya) ASK'ya alınmak için özellikle DGB tarafından dayatılan koşulları yerine getirmeye çalışıyor.

İspanya'nın Ortak Pazara girmesinin taraftarı olarak işçi komisyonları örgütlerinin de ASK'ya girmesini gerekli görüyorlar. Ancak İspanya işçilerinin Ortak Pazara girince kaybedeceklerini gördükçe de kaygılanıyorlar.

Franko'dan sonra mesleki seçimlerde UGT'nin (sosyalist partiye sıkı sıkıya bağlı reformist sendika) açık farkla öne geçen işçi komisyonları bugün oyların % 33'ünü alarak UGT'den ancak % 3-4 öndedir.

Son kongrelerinden bu yana görece olarak daha sınıfsal bir tutum almaları etkilerini biraz artırdı. Uzun yıllardır işçi komisyonları tüm "çabalarına" karşılık DGB'nin ağırlığını koymasıyla ASK'na alınmıyorlar.

Portekiz CGTP-IN ise reformist UGT'nin çok önündedir. Ve DSF üyesi olmamasına rağmen sınıfsal konumları çok sağlamdır.

Anlayışı, CGT ile hemen hemen aynıdır. Ve bu durum Avrupa çapında derin bir işbirliğine olanak vermektedir. O da ASK üyeliği konusunda CGT ile aynı şekilde sürekli reddedilmektedir. Hatta DGB başkanı eğer ASK'nın çoğunluğu CGTP'nin üyeliğinden yana tavır alırsa DGB'nin ASK'yı terkedeceğini açıkladı.

Son olarak da Kıbrıs'ın PEO'yu inceleyeceğiz: Ülkesinde işçi sınıfının azlığından ötürü küçük olan bu sendika (60 bin üye) ASK üyesi reformist sendikadan çok çok öndedir. Zor koşullarda ülkenin yarısı Türk'ler tarafından işgal edilmiş olmasına rağmen sağlam sınıfsal konumlardadır.

Yunan CGT'si ise ASK üyesi olmasına rağmen sınıf sendikalarıyla birlikten yana tavır almaktadır. Ortak Pazardaki temsilcilerin sık sık ASK'nın yönlendirmelerinin tersine gitmekte bizim anlayışımıza yaklaşmaktadır.

3- Avrupa kıtasında bir çok sosyalist ülke olması gerçeği:

Avrupa'nın reformist sendikal merkezlerinin bu gerçek karşısında özgün bir tutumu var.

Bunların bir çoğu özellikle CGT ile DSF üyesi olduğu için her türlü ilişkiyi reddederken FO haric hepsi sosyalist ülkeler sendikalarıyla az çok sıkı ilişkiler icindedirler. Zaten bu durumda CISL bünyesinde ve özellikle AFL- CIO'yla büyük çelişkiler yaratmıştır.

Bu tutumun nedenleri nelerdir?

1) Politik ve ekonomik gerekçeler: Genellikle sosyal demokratlardan oluşan kapitalist ülkeler hükümetleri sosyalist ülkeler gerçeğini inkar edemediler. Ve onlarla politik ve ekonomik ilişkiler kurdular. Sendikal hareket te bu akıntıya kapıldı.

2) Yıkıcı savaşlara sahne olan Avrupa kıtasının halkları ve işçilerinin yakınlaşma ve barış içinde bir arada yaşama doğrultusunda sorularları.

3) Sosyalist ülkeler sendikalarının Avrupa kapitalist ülkelerinin reformist sendikalarıyla işbirliği çaba ve istekleri.

Bir diğer özgünlük de: 1975'ten beri tüm Avrupa sendikalarının (Kapitalist ve sosyalist ülkeler) en üst düzeyde konferanslarının; AFL-CIO, CISL ve FO'nun şiddetli karşı çıkışlarına rağmen düzenli olarak yapılmasıdır.

4) Reformist sendikal hareketi bu tavıra iten bir diğer neden de ; silahlanma yarışına karşı halk hareketidir. Bu önemlidir. Çünkü çeşitli sendikal merkezlerin halk hareketini izlemek zorunda kalıyorlar. Bu durum uluslararası planda sendikalar arası yakınlaşmaya önemli katkıda bulunuyor. Öyle ki, son Avrupa sendikalar konferansında silahlanma yarışına karşı oybirliğiyle bir açıklama yapıldı. Ve bu sorun Konferansın gündeminde olmamasına rağmen gerçekleşti. Bu konferansların gündemlerinin oluşmasının aylarca süren görüşmeleri gerektirdiği bilinince bu olayın önemi ortaya çıkıyor.

Sonuc olarak, ülkemizde değişimin zaferini garantilemek için Avrupa ve dünya çapında gelişmeleri hesaba katmak zorundayız.

Not: Son sayfanın arkasında Karacanın el yazı ile sunuğundaki rapora ilişkin sorular var.

1) ASK u kurulusu gecesinde ulusal ASK, temeli dogrudur ortab de temeli var mi?

2) imar, helika, u de italyan
Senti kabir korfol.

Dunya baki sin sinditablar u ASK icinde
bir ynde yore savimiciler?

3) Avrupa da ASK dogrudur kulan ulusal
temel kal bicikler, CO, intermedikal
Nci komisyonlari

ama kati bi leet komisyon egutler ortab
de koordinasyon olusturamazlar

Genel bicikli yablam karim xim deylarabiz
Bu olabirmi? yoksa ASK icine firme saviminda
zavun uor?

4) O ilk u ASK uyufime katal edilisic
Nedenleri nedir?

(Bite dogritim uatunde bara me ya verilip)
Bu kim mi katabile?

5- italyan sinditablar u ASK u
ayrils nedenleri nedir, dalar u
ASK u gorusleri de dir neden
verme?

6- ~~Avrupa da sinditablar u~~